

بناسبت ناکر و قیام ۱۲ اُرویشت مانال ۱۳۴۰

روزنامه

از انتشارات مجله مهرگان

۱۲ اُرویشت ماه ۱۳۲۷

رژیم کنونی ایران و قیام ۱۲ اردیبهشت

هنوز مردم ایران از عمق چاهی که در آن سرنگون شده‌اند بی‌اطلاعند

مصیبت‌بارترین حادثه برای هر ملتی شکست و ناکامیهای بعد از پیروزی است. آنهم پیروزی که با سالهای متمادی تلاش و فداکاری و جانبازی و با قلبی مملو از آمال و آرزوها بدست آمده باشد.

انقلاب مشروطیت ایران پس از پیروزی فرزندی به نام قانون اساسی به دنیا آورد که هنوز چشم به جهان نگشوده بود خفه‌اش کردند و سنگ قبری بر آن نهادند و به جای آن که در ۱۴ مرداد هر سال بر سر قبرش عزاداری کنند جانیانش جشن گرفتند و چراغانی و شادی کردند.

انقلاب دوم ملت ایران نیز به سرنوشتی بدتر از آن دچار شد اما هنوز مردم ایران از ضربه‌ای که نظام ولایت فقیه بر مغزشان کوفته است به هوش نیامده‌اند و به عواقب وحشتناک و ویران کننده طوفانی که اکنون در گردبادهای آن دست و پا می‌زنند ناآگاهند. وقتی طوفان و یا زلزله‌ای به وقوع می‌پیوندد پس از فرو نشستن آن، نجات یافتگان از آن حادثه تازه به آنچه بر سرشان آمده پی می‌برند. همچنانکه زمین خورده دست و پا شکسته‌ای از شدت دردی که پس از سرد شدن محل جراحات گریبانش را فرا خواهد گرفت بی‌اطلاع است. مردم ایران نیز با تمرکز توجه خویش بوضع مصیبت‌بار زمان حال خود — از عمق فاجعه‌ای که فردا بسراغشان خواهد آمد بی‌خبرند.

آن روز که در دوازدهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ بسوی تظاهرات میدان بهارستان گلوله گشودند و معلمی را کشتند و عده‌ای را مجروح ساختند، چنان طوفانی از خشم و نفرت سراسر جامعه را فراگرفت که حتی اکثر ارگانهای حکومتی از جمله گروهی از نمایندگان مجلس شورا و سنا نیز زیان به اعتراض گشودند و بالنتیجه رژیم وحشت‌زده برای رهایی از این مهلکه دولت منصوب خویش را فدا کرد.

در این ایام کار سقوط و زوال در کشور ما بدانجا کشیده است که کشتار دهها هزار نفر از هموطنانمان بصورت امری طبیعی و عادی درآمده است. یکی از موارد بسیار خطرناک شستشوی مغزی نوباوگان کشور است. اما این «خطر» تنها فرزندان کشور را مشمول نمی‌گردد، بلکه این خطری است که مردم ایران را نیز تهدید میکند. زیرا مردم یک جامعه بالاجبار خود را با شرایط محیط و آب و هوایی که در آن زندگی میکنند

تطبیق میدهند. بهمین دلیل همانها که در «قیام معلم» مرگ یک معلم را تحمل نمودند و طوفانی براه انداختند، امروز از کنار مرگ دهها هزار نفر از جوانان و هموطنان کشور خویش میگذرند و حتی گورستانها بصورت مراکز تفریحی برای گروه زیادی از آنها درآمده است.

اهمیت قیام ۱۲ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰ و تأثیر عمیقی که در جامعه باقی گذاشته است تا بدان پایه است که رژیم فعلی که بر تمام سوابق مبارزاتی ملت ایران خط بطلان کشیده است نتوانست قیام ملی ۱۲ اردیبهشت ماه را از صفحات تاریخ ایران و خاطره‌ها محو کند. به همین دلیل نظام ولایت فقیه با تبدیل این روز ملی و مردمی به روز دولتی، همه ساله این روز را به نام «روز معلم» با تشریفات دولتی و چاپ تمبر مخصوص گرامی میدارد. اما همچنانکه رژیم کنونی «انقلاب ملت» ایران را دزدید و اسلامی کرد با دزدیدن قیام «۱۲ اردیبهشت ماه»، «روز معلم» را نیز اسلامی کرده است. زیرا معلمان کشور بدین دلیل این روز را «روز معلم» نام نهاده‌اند که دکتر خانعلی در این روز تاریخی در راه آزادی و عدالت به قتل رسید در صورتی که رژیم کنونی برای گمراه کردن نسل جوانی که در آن تاریخ هنوز به دنیا نیامده بود، ۱۲ اردیبهشت ماه را به روز «مطهری» تغییر نام داده است. علاوه بر آن پیش‌آهنگان آن قیام تاریخی یا بدست رژیم بهلاکت رسیدند و یا در زندانها پوسیدند و یا پاکسازی و در بدر و فراری شدند.

روز معلم

قیام تاریخی معلم

در ۱۲ اردیبهشت ماه سال ۱۳۴۰

جامعه معلمان ایران اولین سازمان اجتماعی بود که با قیام خود سکوتی را که پس از کودتای ۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ سراسر جامعه را فراگرفته بود شکست و ترس و وحشتی را که بردلها نشسته بود از دلها زدود. این جامعه پس از آن که در برابر خواستهای مشروع معلمان در طول ماهها و بطور مکرر، با رفتار سرکوبگرانه و بی‌اعتنایی‌های گستاخانه هیئت حاکمه و زندانی شدن اعضای فعال خود در تهران و شهرستانها مواجه گشت، بالاخره مجمع عمومی معلمان را در بعد از ظهر روز پنجشنبه هفتم اردیبهشت ماه ۴۰، در باشگاه مهرگان (خانه معلم) تشکیل داد و این مجمع به اتفاق آراء روز ۱۲ اردیبهشت ماه سال ۴۰ را روز اعتصاب عمومی معلمان در سراسر کشور اعلام نمود.

بدنبال اعلام این اعتصاب شرکت کنندگان در مجمع عمومی باراهپیمایی در خیابانها به تظاهرات پرداختند و گروهی از فعالین باشگاه بوسیله قوای انتظامی و پلیس

و ساواک که بحال آماده باش خیابانهای اطراف باشگاه را احاطه کرده بودند بازداشت و زندانی شدند. باشگاه مهرگان نیز محاصره و باشغال قوای انتظامی و پلیس درآمد و کلیه اسناد و مدارک و اموال جامعه معلمان با کامیونهای ارتشی به یغما رفت. در تمام طول مبارزات معلمان، دولت و گروهی از نمایندگان مجلسین و سایر ارگانهای حکومتی بسرکوبی و اهانت معلم برخاستند و از هیچگونه تهمت و افترا بمریبان کشور بنام کمونیست - خرابکار - اخلالگر و... خودداری نکردند و حتی چند تن از عاملین ساواک بنام هیئت مدیره معلمان بحضور «شاهنشاه» باریافتند! و در اعلامیه‌های گوناگون خویش از جان‌نثاری!! معلمان نسبت به ذات اقدس شهریاری داستانها سرودند و معلمان را در روزنامه‌ها چاقوکش و اخلالگر نامیدند. پس از عقب نشینی هیئت حاکمه در مقابل قیام ۱۲ اردیبهشت ماه معلم و مردم، و انعکاس گسترده وقایع مذکور در جراید و رادیو تلویزیونهای خارجی، آن تظاهرات نیز بصورت مهمترین وقایع روز جرائد داخلی درآمد اما با آن که اکثر این نشریات ارگانهای تبلیغاتی هیئت حاکم بودند برای انتشار این وقایع از سانسور مقامات امنیتی و ساواک مصون نبودند. در این جا شرح وقایع روزانه قیام ۱۲ اردیبهشت ماه سال ۴۰ را از زبان روزنامه‌های آن ایام نقل می‌کنیم اما چون اشاره به اخبار و مقالات همه جرائد آن زمان بعلت طول کلام امکان پذیر نیست، فقط به فشرده بخشی از اخبار و مقالات «سانسور شده» دو روزنامه کیهان و اطلاعات اکتفا می‌کنیم:

کیهان ۴ شنبه ۱۷ اسفندماه ۱۳۳۹ - شماره ۵۳۰۶

طبق تصمیم امروز وزارت فرهنگ بدون کارت شناسائی از ورود معلمان بمدارس و اجتماعات فرهنگی جلوگیری می‌شود

در اعلامیه معلمان پایتخت اشعار شده بود که معلمان روز چهارشنبه ۱۷ اسفند را روز اعتراض معلم اعلام میکنند، در این روز معلمان در محل کار خود و در کنار دانش آموزان خویش حضور خواهند یافت ولی درس و بحثی نخواهند داشت و با سکوت خویش اعتراض خود را اعلام خواهند نمود.

در وزارت فرهنگ

مقامات وزارت فرهنگ در این مورد به خبرنگار ما گفتند از چند روز به این طرف

بوسیله بازرسان وزارت و مقامات فرهنگ تهران به وزارت فرهنگ گزارش می رسید که به دنبال تصمیم قبلی یکی از جامعه‌ها، روز چهارشنبه (قبل از ظهر) روز اعتراض معلمان اعلام شده است و در اعلامیه‌ای که از طرف باشگاه مهرگان منتشر گردید اعلام شده بود که معلمان در کلاسها از دادن درس قبل از ظهر در مدارس خودداری خواهند کرد. با اطلاع از این تصمیم وزارت فرهنگ اقدام به صدور بخشنامه کرد و از مدیران مدارس و معلمان درخواست شد که کماکان در مدارس حضور یافته و در کلاسها مشغول تدریس شوند.

در این بخشنامه از روسای مدارس خواسته شد معلمینی را که بخواهند بعنوان اعتراض از دادن درس خودداری کنند به فرهنگ تهران معرفی کنند تا ترتیب انتظار خدمت آنان از طرف فرهنگ داده شود.

اظهارات سخنگوی فرهنگ تهران

این مقام افزود اداره کل فرهنگ استان مرکز از هفته قبل در جریان امر بوده و دستورات موکدی صادر شده از جمله اینکه صریحاً دستور داده شده از ورود عناصر مفسده‌جو که به لباس معلم درآمده‌اند جلوگیری نمایند و برای اجرای این منظور کلیه بازرسان فرهنگ دارای کارت عکس‌دار مخصوصی خواهند بود که وقت هنگام ورود به مدارس به روسای مدارس ارائه خواهند داد و به این ترتیب امکان هیچگونه اقدام خلافی برای کسانی که می‌خواهند دانش‌آموزان و معلمان شرافتمند را ملعبه نیت سوء خود قرار دهند نخواهد بود بطور کلی فرهنگ تهران دقیقاً مراقب جریان امور تحصیلی دانش‌آموزان بوده و اگر کسی بخواهد برخلاف دستورات فرهنگ رفتار نماید مورد تعقیب قانونی قرار خواهد گرفت.

***

بازرسان وزارت فرهنگ!! یا مأموران ساواک؟

بازرسان وزارت فرهنگ! که روزنامه کیهان بدانها اشاره نموده است همان مأموران پلیس و ساواک و عاملین مخفی و آشکار آنها در سازمانهای آموزشی بودند که با زیر نظر قرار دادن مؤسسات آموزشی، معلمان و دانش‌آموزان «محرک» و «اخلالگر» را به کمک عاملین «فرهنگی» خویش شناسایی کرده روانه زندانها میکردند.

گامهای اساسی قبل از اعلام اعتصاب

جامعه معلمان ایران در طول سه ماه اقدامات ضروری برای یک جنبش عمومی از

قبیل سازماندهی، تشکیل کمیته‌های اعتصاب در تهران و شهرستانها، انتشار اعلامیه‌ها و بیانیه‌ها، از جمله انتشار اعلامیه‌ای با امضای دهها هزار نفر از معلمان در اعتراض به شرایط ناگوار معیشتی خود، پخش نشریاتی حاوی اسناد و مدارک فساد و دزدی و کارنامه فروشی و پست فروشی، و... زمینه یک اعتصاب عمومی را فراهم ساخت که همه این فعالیتها با قطع حقوق و زندانی شدن گروهی از معلمان و چاقوکشی‌ها و زخمی کردن اعضای فعال جامعه در جلسات علنی مهرگان، از طرف چاقوکشان اعزامی توأم بود.

جامعه معلمان برای آزمایش تأثیر این تلاشها، طی اعلامیه‌ای روز ۱۷ اسفند ماه سال ۴۰ را روز اعتراض عمومی معلمان اعلام نمود بدین طریق که معلمان در سر کلاسهای درس حاضر شوند ولی با امتناع از تدریس سکوت اختیار کنند، سکوت کامل معلم و محصل چنان هیئت حاکمه را به وحشت انداخت و چنان تأثیر عمیق در مردم گذاشت که سازمانهای امنیتی و انتظامی بحال آماده‌باش درآمدند. جامعه معلمان در دومین بیانیه خود اعلام نمود که معلمان سراسر کشور یک روز حقوق خود را به بانک به حساب مخصوص اعلام شده بگذارند. حرکت دسته‌جمعی معلمان به سوی بانکها خاصه بانک ملی پایتخت بار دیگر موجب وحشت هیئت حاکمه و تقویت روحیه فرهنگیان کشور شد. یک روز حقوق معلم به‌عنوان تنها پشتوانه مالی این جنبش ملی در پیروزی قیام معلم و مردم نقش اساسی داشت زیرا علاوه بر تأمین هزینه‌های این قیام با پرداخت حقوق کامل زندانیان و فرهنگیان که گروه گروه حقوقشان قطع می‌گردید از این محل، طرح مقامات مسئول برای متوقف کردن این جنبش از طریق قطع حقوق فرهنگیان مبارز نقش بر آب شد زیرا با چنین تضمین مالی دیگر هیچکس برای ادامه مبارزه از نظر تنگی معیشت دغدغه‌خاطری نداشت.

مرحله سوم و آخرین مرحله اعلام اعتصاب عمومی بود که بدون وقفه موسسات سراسر کشور یکپارچه تعطیل شدند. یکی از دلایل پیروزی قیام معلم اتحاد یکپارچه معلمان بود و تمام تلاش هیئت حاکمه برای تفرقه‌اندازی نقش بر آب شد.

تظاهرات معلمان و طبقات مختلف مردم

در اولین روز اعتصاب، در میدان بهارستان

در اعلامیه اعتصاب، محل اجتماع اولین روز اعتصاب صحن وزارت فرهنگ تعیین شده بود. ولی چون کلیه خیابانهای ورود بدین وزارتخانه از شب قبل بوسیله قوای مسلح

اشغال گردیده بود صبح روز ۱۲ اردیبهشت ماه، معلمان، دانشجویان، دانش آموزان و تعداد کثیری از مردم تهران از نقاط مختلف شهر برای شرکت در تظاهرات بسوی بهارستان براه افتادند و با این که قوای انتظامی میدان بهارستان و خیابانهای اطراف را محاصره کرده بود، کثرت جمعیت بحدی بود که آنها نتوانستند از ورود جمعیت به میدان بهارستان و خیابانهای اطراف جلوگیری کنند و کوشش ماشینهای آتش نشانی نیز کوچکترین تاثیری در پراکنده ساختن مردم نداشت. به همین دلیل دستور تیراندازی بسوی جمعیت صادر شد و در اولین لحظات دکتر خانعلی شهید شد و جنازه اش از بین جمعیت ربوده شد و مجروحین نیز به بیمارستان سینا انتقال یافتند. پس از این واقعه چنان طوفانی از خشم و نفرت جمعیت را فراگرفت که رژیم وحشت زده به قوای خویش فرمان عقب نشینی داد و پس از سخنرانیهای شدیدالحن نمایندگان طبقات مختلف مردم، قطعنامه جامعه قرائت و مردم با بلند کردن دستها و با فریاد مرگ بر استبداد و زنده باد آزادی به اتفاق آراء مفاد قطعنامه را به شرح زیر تصویب نمودند:

متن قطعنامه

- ۱ - دولت معلم کش شریف امامی باید بلادرنگ استعفا دهد.
  - ۲ - قاتل معلم رشید و مبارز ما دکتر خانعلی باید بلافاصله دستگیر و به مجازات قانونی برسد.
  - ۳ - محمد درخشش رهبر اعتصاب که در زندان قزل قلعه زندانی شده است باید هر چه زودتر بدون قید و شرط آزاد و به آغوش فرهنگیان بازگردد.
  - ۴ - معلمین و دانشجویان و دانش آموزان مبارز و غیور تهران و شهرستانها که به زندانها اعزام شده اند باید بلافاصله آزاد شوند.
  - ۵ - باشگاه مهرگان خانه معلمان ایران که بدون هیچگونه مجوز قانونی به اشغال قوای انتظامی درآمده است باید بروی فرهنگیان باز شود.
  - ۶ - خواسته مشروع فرهنگیان مبنی بر تصویب اصل حقوقی باشگاه مهرگان و طرد عناصر ناباب و فاسد از دستگاه تعلیم و تربیت کشور باید در اسرع وقت اجرا شود.
- پس از تصویب قطعنامه، سیل عظیم جمعیت بسوی باشگاه مهرگان سرازیر شد و این سنگر مبارزاتی معلمان را از اشغال قوای انتظامی و ماموران ساواک خارج ساخت، همچنین فشار افکار عمومی و وحشت هیئت حاکمه موجب آزادی درخشش و معلمان و

دانشجویان و دانش‌آموزان زندانی شد و اعتصاب ۱۲ اردیبهشت ماه معلمان نیز بعلت شرکت تمام طبقات در اجتماعات و راهپیماییها بصورت قیام عمومی ۱۲ اردیبهشت ماه ملت ایران درآمد.

جنازه دکتر خانعلی بوسیله مأموران انتظامی و ساواک از میدان بهارستان روده شد.

پس از شهادت دکتر خانعلی گروهی از مأموران ساواک در «لباس مردم» جنازه را بعنوان رساندن سریع آن به بیمارستان از میان جمعیت ربودند اما سرهنگ شادمهر دانی دکتر خانعلی که پس از انقلاب به معاونت ستاد ارتش منصوب شد محل مخفی جنازه را که از بیمارستان بازرگانان به مسجد اسکندری منتقل نموده بودند محرمانه به جامعه معلمان اطلاع داد. بلافاصله سیلی از اتومبیلها و اتوبوسها بسوی مسجد اسکندری که بوسیله قوای مسلح محاصره شده بود سرازیر شد و با پاسداری هزاران نفر از معلمان و دانشجویان و دانش‌آموزان از جنازه در تمام طول شب، برنامه دولت برای دفن مخفیانه شبانه جنازه نقش بر آب گشت.

تشییع جنازه دکتر خانعلی بوسیله طبقات مختلف مردم

از صبح روز سیزدهم اردیبهشت ماه مردم پایتخت بطور دسته‌جمعی و یا انفرادی از نقاط مختلف شهر بسوی مسجد اسکندری (نزدیک دانشگاه) برای شرکت در تشییع جنازه دکتر خانعلی براه افتادند. عده زیادی از معلمان و مردم شهرستانها نیز برای حضور در این تشییع جنازه به تهران آمده بودند. در تمام طول خیابانها و کوچه‌ها از مسجد اسکندری تا مجلس شورا قوای «نظامی» بحال آماده باش مستقر بودند. در مسجد اسکندری پس از سخنرانی کوتاه درخشش جنازه بسوی میدان بهارستان حرکت داده شد و طول جمعیت به چند کیلومتر بالغ بود. در میدان بهارستان پس از سخنرانیهای نمایندگان طبقات مختلف، جنازه دکتر خانعلی با تشریفات خاص به ابن بابویه منتقل و به خاک سپرده شد. اینک فشرده‌ای از دو روزنامه کیهان و اطلاعات درباره این وقایع:

کیهان ۱۳ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

بر اثر تیراندازی در میدان بهارستان یک معلم در تظاهرات دیروز کشته شد

تشییع جنازه دکتر خانعلی معلم مقتول امروز با حضور فرهنگیان، دانشجویان، دانش آموزان و طبقات مختلف مردم انجام شد

* سه نفر از معلمین نیز در جریانات دیروز مجروح شدند

* دکتر خانعلی دبیر دبیرستان جامی بود و جنازه او امروز به ابن بابویه حمل شد

* دولت طی اعلامیه‌ای رسماً اعلام داشت که مسببین را تعقیب خواهد کرد

* امروز دانشگاه تهران تعطیل شد و دانشجویان در مراسم تشییع جنازه شرکت کردند

* مادر مرحوم دکتر خانعلی به دادستان تهران شکایت کرد

روز گذشته در تظاهراتی که بمناسبت اجتماع معلمین در میدان بهارستان روی داد

یکی از معلمین بنام دکتر ابوالحسن خانعلی بضرب گلوله به قتل رسید.

دکتر خانعلی دبیر دبیرستان جامی بود و پس از آن که گلوله به او اصابت کرد او

را به بیمارستان بازرگانان بردند و عمل جراحی مغز روی او انجام گردید ولی نتیجه‌ای گرفته نشد.

معلمین دیشب برای عیادت سه نفر از همکاران خود که در جریانات دیروز مجروح

شده و در بیمارستان سینا بستری بودند به بیمارستان مزبور رفتند و از آنجا برای تحویل

گرفتن جنازه دکتر خانعلی به بیمارستان بازرگانان آمدند.

جنازه برای انجام مراسم مذهبی به مسجد اسکندری منتقل شده. جسد مرحوم

دکتر خانعلی در وسط حیاط مسجد قرار داده شد و شب گذشته عده زیادی از معلمین و اقوام

آن مرحوم در اطراف جنازه به قرائت قرآن گذراندند. از صبح امروز بتدریج دستجات

معلمین بطرف مسجد اسکندری روانه شدند. معلمین زن غالباً لباسهای مشکی بر تن

داشتند و اکثر آموزگاران و دبیران بدون کراوات و با علامت سیاه رفته بودند. رفته رفته

دستجات دانشجویان و دانش آموزان نیز بطرف مسجد اسکندری آمدند و تعداد جمعیت

هر لحظه فزونی می یافت.

بر روی لباس و یا پیراهن اکثر دانش آموزان و دانشجویان نوارهای مشکی دیده

میشود. صفوف معلمین و دانشجویان و دانش آموزان بسیار منظم بود و در جلو صف

عده‌ای بتلاوت قرآن اشتغال داشتند.

حرکت جنازه

جنازه مرحوم دکتر خانعلی امروز با حضور معلمین و دانشجویان و دانش آموزان و طبقات مختلف مردم تشییع شد و از صبح امروز دانشجویان دانشگاه و معلمین و فرهنگیان بتدریج در اطراف مسجد حضور یافتند و بهمین مناسبت دانشگاه امروز تعطیل بود و دانشجویان برای شرکت در مراسم تشییع جنازه از حضور در کلاسها خودداری کرده بودند و چون مدارس نیز تعطیل بود همگی در این مراسم حضور یافته بودند.

شرکت کنندگان در این مراسم اغلب علامت سیاه بر روی لباس خود داشتند. چون تعداد شرکت کنندگان در مراسم تشییع جنازه بسیار زیاد بود امروز خیابانهای لاله زارنو، اسلامبول، چهارراه مخبرالدوله و قسمتی از خیابان سعدی و بعداً خیابان شاه بکلی بسته شد و عبور و مرور غیرممکن گردید.

جنازه مرحوم دکتر خانعلی در حالی که دانشجویان و فرهنگیان دسته‌های گل و پلاکاردهای متعدد با خود حمل می کردند روی دوش بحرکت درآمد و ضمناً عکس بزرگی از مرحوم دکتر خانعلی نیز بوسیله جمعیت حمل میشد.

اطلاعات چهارشنبه سیزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

در جریان تظاهرات دیروز

دبیری به ضرب گلوله به قتل رسید

* دو معلم و یک دانش آموز ضمن تصادمات مقابل میدان بهارستان مجروح شدند
* امروز جنازه مرحوم دکتر خانعلی بجلوی مجلس برده شد و اجتماع کنندگان مجازات مسبین را خواستار شدند.

* دیروز برای پراکنده ساختن تظاهرکنندگان، تیراندازی شد و از اتومبیلهای آب‌پاش آتش نشانی استفاده گردید.

* امروز دانشجویان دانشگاه بعنوان اظهار همدردی با معلمین بکلاس نرفتند.

* بعقیده مقامات انتظامی، در قتل و تصادفات دیروز عواملی خارج از هاموران انتظامی و معلمین دست داشته‌اند.

بعد از ظهر دیروز قطعی شد که درتظاهرات معلمین درمیدان بهارستان تصادمی روی داده است که بقتل یک دبیر و جراحت سه معلم انجامیده است.

یک مقام مطلع به خبرنگار ما گفت:

سکوت مقامات انتظامی از این نظر است که بیم دارند هرگونه اظهار نظری در این مورد موجب خنثی شدن اقدامات و فعالیتهای ماموران در پیدا کردن عوامل قتل گردد. مقامات انتظامی کوشش دارند که عوامل اصلی این قتل هرچه زودتر شناخته شده و بمجازات برسند.

مقام مطلع مورد بحث سپس به اظهارات خود ادامه داد:

مامورین انتظامی اطمینان دارند که افراد پلیس در تظاهرات دیروز هنگامی که مورد حمله تظاهر کنندگان و سنگ پرانیهای آنان قرار گرفته‌اند، بمنظور متفرق ساختن آنها چند تیر شلیک کرده‌اند. این مقام بعد متذکر شد همانطور که همه میدانند مامورین انتظامی هیچ وقت چاقو با خود حمل نمی‌کنند.

مقام مورد بحث در پایان نتیجه گرفت: با آنچه گفته شد مسلم بنظر میرسد افراد اخلا لگری که در حین تظاهرات به اجتماع معلمین پیوسته‌اند دست به قتل و چاقوکشی زده‌اند تا احساسات تظاهر کنندگان را تحریک کنند و آنها را دستخوش هیجان سازند تا با استفاده از احساسات تحریک شده، دامنه تظاهرات را به آشوب و بلوا بکشانند.

مقام مطلع اضافه کرد: بخصوص که مدرکی نیز در دست مقامات انتظامی هست که حکایت از این دارد که مقداری از افراد اخلا لگر در جریانات دیروز اسلحه و چاقو با خود همراه داشته‌اند.

در خبرگزاریهای خارجی

خبرنگاران خبرگزاریهای خارجی دیشب از تهران خبر قتل تاسف‌انگیز آقای دکتر ابوالحسن خانعلی و همچنین مجروح شدن سه معلم را در خلال تظاهرات دیروز معلمین مخابره کرده‌اند.

***

روزنامه کیهان مورخ ۱۴ اردیبهشت ماه در سرمقاله خود تحت عنوان: «معلمند نه اخلا لگر» بقلم عبدالرحمن فرامرزی نماینده مجلس و مدیر روزنامه چنین نوشت:

معلمند نه اخلا لگر

مجلس امروز با مجلس پریروز بسیار فرق داشت. پریروز وقتی مدیر این روزنامه پشت تریبون رفت و اعتراض کرد که چرا به معلمین تیراندازی کرده‌اند عده‌ای از وکلا که بگمانم برای این به مجلس فرستاده شده‌اند که هر کس یک کلمه بنفع آزادی و مردم حرف بزند او را هو کنند صدا بلند کردند که اینها اخلا لگرند و در نتیجه چنانکه

در شماره پیش نوشته بودیم مجلس متشنج شد. ولی امروز قیافه مجلس عوض شده بود و معلوم میشد که همه فهمیده‌اند اینها معلمند! تمام معلمین مملکت اعتصاب کرده‌اند و وکیل فارغ البال مرفه الحال روی صندلی نرم توی هوای ملایم نشسته و میگوید اینها معلم نیستند چند تا اخلاک‌گرنده! اگر اینها اخلاک‌گرنده پس معلمین کجا هستند؟ لابد سرکلاس نشسته‌اند.

چنان که در شماره دیروز نوشته بودیم اعتصاب حق قانونی معلمین بوده، کسی خودسری کرده و موجب قتل یک فرد عالم و مریی این ملت شده، این کس باید پیدا و محاکمه و مجازات شود. خون یک گربه نباید هدر برود تا چه رسد به خون یکی از فاضلترین و شریفترین و مفیدترین بشر.

طبقه‌ای که روح ملت و مملکت در دست اوست باید راضی باشد، باید محترم باشد، و بیش از همه باید خون او محترم باشد. کسی که روی مغز معلم تیر خالی کرده باید پیدا و مجازات شود. مامور دولت باید بین طبقه معلم و دزد و راهزن فرق بگذارد، باید بداند که با شریفترین طبقات بشر روبروست نه با راهزن و اخلاک‌گر.

آنچه بسیار موجب خرسندی و امید ما شد همدردی و احساساتی بود که مردم به معلم نشان دادند، دیروز خیابانهای زیادی بواسطه اجتماع مردم برای نشان دادن همدردی با معلم مسدود شده بود. دولت و مجلس هر دو باید برای این اجتماع حساب قائل باشند و این قضیه موجب گردد که مامورین انتظامی را متوجه سازند که بامردم مثل یک آدم مسلحی که با دشمن مواجه شده رفتار نکنند و هر کدام هر چه کردند حتماً مجازات گردند.

کیهان پنجشنبه ۱۴ اردیبهشت ماه سال ۴۰

پیش از ظهر دیروز

دولت در مجلس پیرامون جریانات اخیر توضیح داد

به مناسبت قتل مرحوم دکتر خانعلی، حوادث سه روز اخیر و بعنوان سوء سیاست

دونماینده مجلس دولت را استیضاح کردند

به احترام درگذشت مرحوم دکتر خانعلی یک دقیقه سکوت اعلام شد

* دو سؤال درباره علت و مسبب قتل مرحوم دکتر خانعلی تقدیم گردید

- * نخست وزیر: دولت به هیچ وجه دستور تیراندازی بسوی جمعیت نداده بود
- * به مأمورین انتظامی دستور داده شد حتی المقدور صبر و بردباری داشته باشند
- * وزیر فرهنگ گفت: من بیش از همه از درگذشت یک معلم متأثر هستم
- * رئیس مجلس گفت: مجلس همیشه آماده است که مطالب آقایان معلمین را گوش کند

اظهارات اللیبار صالح نماینده کاشان در مجلس

«...حادثه بسیار ناگواری که روز سه شنبه در میدان بهارستان مقابل مجلس یعنی حریم امنیت مشروطه بوقوع پیوسته و احساسات ملت ایران را سخت جریحه دار کرده است. مرا بر آن وامیدارد که:

اولاً — تاسف و تالم عمیق خود را نسبت به دولت که به پلیس اجازه داده است بدون هیچگونه علت در کمال وحشیگری و شقاوت بسوی جمعیت معلمین تیراندازی کند و باعث کشته شدن یک نفر مرد شریف و خدمتگزار وطن بنام دکتر خانعلی دبیر دبیرستان جامی و زخمی شدن چند نفر دیگر از فرهنگیان محترم گردد ابراز نمایم. بر هیچکس پوشیده نیست که مقام معلم در هر جامعه مورد احترام است و هیچ فردی نمی تواند خدمت بزرگی را که معلم از راه تعلیم و تربیت اطفال و جوانان کشور انجام میدهد نادیده بگیرد. حتی که معلم بر گردن اجتماع دارد بقسمی عظیم است که در برابر آن هیچگونه اجر مادی و معنوی نمی تواند مقابله نماید. هرگونه سوء رفتار و اهانتی که نسبت به این طبقه از مردم شریف و خدمتگزار بشود در حقیقت نسبت به همه افراد جامعه اعمال شده است زیرا اینان مربی و آموزنده فرزندان مملکت هستند و هتک احترام آنان بهمه افراد ملت خاصه به جوانان و دانش آموزان و دانشجویان گران و تحمل ناپذیر می آید. اگر معلمان کشور که باید از کلاس اول دبستان تا کلاس آخر دانشگاه درس اخلاق حسنه و وطن خواهی و وظیفه شناسی و نوع پروری و عزت نفس به نوباوگان مملکت بدهند، خود ناراضی و مایوس و نامرغه و آشفته و پریشان حال باشند، شما چگونه متوقعید که این طبقه بتواند به وظیفه تربیتی و آموزندگی خود آن چنان که شایسته است عمل کند و به تهذیب اخلاق نوآموزان و تقویت روحیه دانش آموزان و دانشجویان و امیدوار کردن آنان به یک آینده روشن و درخشان اهتمام ورزد. کار معلمی کاری است که به آزادی روح و حوصله بسیار و بنیه قوی نیازمند است و مسلم است که برای حصول این لوازم، وضع معلم باید از نظر مادی و معنوی تأمین و از رفاه نسبی برخوردار باشد. وگرنه امر آموزش و پرورش که اساسی ترین مساله برای تکامل ملت است بکلی مختل و بیسرو سامان خواهد

گشت. آقایان اطلاع دارند که پریروز عده‌ای از معلمان پایتخت بنماینده‌گی از طرف قاطبه معلمان کشور به میدان بهارستان آمده بودند تا مطالب خود را بسمع مجلس و دولت برسانند. این عده در کمال نظم و آرامش تجمع کرده بودند و من خود در هنگام ورود به مجلس شاهد آرامش و متانت آنان بودم و هیچ‌گونه حرکت خلاف قاعده و عمل آشوبگرانه‌ای از آنان مشاهده نکردم و البته انتظاری جز این از یکدسته مردم روشنفکر و نجیب نمی‌رفت ولی متأسفانه دستگاه حکومت که از چند سال پیش تا کنون صداها را در سینه خفه کرده و باب آزادی بیان و آزادیهای قانونی دیگر را بر روی مردم مسدود ساخته و هرگونه حق اظهار وجود را از ملت ایران سلب کرده و به این حق شکنی‌های خودسرانه و عملیات مستبدانه خوگرفته دستور داده است که نیروی انتظامی این عده از سروران محترم و اصیل را متفرق سازد و چون به وسیله ماشینهای آب پاش متفرق نشده‌اند، سلاح گرم متوسل گردیده و با وحشیانه‌ترین وضعی چند نفر را مجروح و یک نفر را (تا آنجا که میدانیم) بقتل رسانده‌اند که ابوالحسن خانعلی دکتر در فلسفه و دبیر دبیرستان جامی بوده است. این عمل سببانه از طرف دولت بقدری حس نفرت و انزجار قاطبه ملت را علیه دستگاه حکومت برانگیخته است و بعدی در اذهان عمومی سوء اثر گذاشته است که به عقیده من بهیچوجه مجال ادامه زمامداری به این دولت نمی‌دهد (فلسفی — باید استعفا کند) و مصلحت مملکت سقوط چنین دولتی را ایجاب میکند. آقایان، گرد آمدن عده‌ای از شریفترین مردم این کشور در مقابل مجلس برای مطالبه حق خود چه ضرری داشت؟ و خلاف کدام مصلحت عمومی بود که عمال یک دولت خودسر و بی‌اعتنا به آزادی، آنان را متفرق کند و اساساً اگر جمعی از افراد ذیحق کشور برای تظلم و اظهار شکایت یا اعتراض بمیدان بهارستان نیایند و در برابر مجلس قرار نگیرند و مطالب مورد نظر خود را از این مکان به گوش نرسانند بکجا باید بروند و چه باید بکنند؟ من از دولت آقای شریف امامی سؤال میکنم بچه مجوزی تصمیم پیراکنده ساختن جمعیت معلمان کشور در میدان بهارستان گرفته است؟ این عده مردم شرافتمند جز اینکه از حق اعتصاب و تجمع که در متمدنی‌ترین و عقب‌افتاده‌ترین ممالک دنیا معمول و متداول است استفاده کرده بودند مرتکب چه رفتاری شده بودند که مستلزم تیراندازی بسوی جمعیت باشد؟ در این موقع که من مشغول بیان این مطالب هستم موج نفرت و خشم ملت ایران نسبت به دولت اوج گرفته است و شاهد این مدعا، تشیع جنازه منظم و عظیمی است که دیروز بوسیله دهها هزار نفر از مردم روشنفکر تهران و فرهنگیان و اصناف و دانشگاهیان برای معلم شهید مرحوم دکتر خانعلی برگزار گردید و من در این جا به نمایندگی از طرف ملت ایران عمل وحشیانه

دستگاه انتظامی را شدیداً تفتیح و دولت آقای شریف امامی را نکوهش و ملامت میکنم و بروح پاک آن خدمتگزار نجیب و فاضل که بیگناه خونش در مقابل مجلس شورای ملی ریخته شد درود می فرستم و از خداوند طلب مغفرت مینمایم.

***

اطلاعات - چهاردهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

خبرگزاریهای خارجی

تهران - آسوشیتدپرس - ۱۶ اردیبهشت - روز شنبه قریب ۱۰ هزار تن از دانشجویان و معلمان ایران اجتماع کردند و درخواست کردند که مسببین تیراندازی بروی چهار معلم مجروح و مقتول روز سه شنبه گذشته تنبیه شوند، آنها اظهار می داشتند که از مسببین این تیراندازی انتقام خواهند گرفت.

این تیراندازی که موجب سقوط کابینه شریف امامی گردید روز سه شنبه گذشته هنگام اجتماع معلمان در مقابل پارلمان صورت گرفت و در جریان آن یک معلم کشته و سه نفر مجروح شدند.

تظاهرکنندگان در حالی که مسببین قتل دبیر مقتول را «قصاب» و «وحشی» می نامیدند درخواست نمودند که سرگرد پلیس شهرستانی هرچه زودتر به کیفر برسد.

راهپیمایی بزرگ ۱۴ اردیبهشت ماه مردم

در این راهپیمایی علاوه بر طبقات مختلف مردم، گروه زیادی از روحانیون نیز شرکت داشتند در این روز که هزاران پلیس و ژاندارم خیابانهای اطراف باشگاه مهرگان و شاه آباد و اسلامبول و سرچشمه و نظامیه را اشغال کرده بودند، یک ستون راه پیمایی از باشگاه مهرگان بسوی میدان بهارستان براه افتاد.

در پیشاپیش ستون، روحانیون و معلمان معمم از جمله دکتر بهشتی، دکتر باهنر، دکتر مفتاح و گروه دیگری که بعداً از کارگزاران مهم رژیم جمهوری اسلامی شدند در حرکت بودند. بانوان با لباس سیاه و پس از آنها به ترتیب معلمان، دانش جویان، دانش آموزان، پدران، اصناف، بازاریان، کارگران و سایر طبقات دیگر (همه با بازوبندهای سیاه) در ستون راهپیمایان قرار داشتند. پس از سخنرانیهای نمایندگان طبقات مختلف در میدان بهارستان که از ۱۵ بلندگو پخش می گردید مواد دومین قطعنامه جامعه معلمان ایران قرائت و با فریاد مرگ بر استبداد و زنده باد آزادی بتصویب رسید. بالاخره قیام

مردم ایران دولت شریف امامی را سرنگون کرد. در تاریخ کشور ما این از موارد استثنائی بود که مردم توانستند حکومتی را سرنگون کنند.

***

کیهان - ۵ شنبه ۱۴ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

تظاهرات امروز فرهنگیان

اجتماع دیروز عصر

دیروز عصر از ساعت ۵ بعد از ظهر طبق قرار قبلی معلمین و دانشجویان و دانش آموزان در باشگاه مهرگان اجتماع کردند.

در این اجتماع همه کسانی که صبح دیروز در مراسم تشییع جنازه مرحوم دکتر خانعلی حضور داشتند شرکت کرده بودند.

مقارن ساعت ۵ و سی دقیقه آقای درخشش پشت میکروفون قرار گرفت و اظهار داشت روز سه شنبه معلمین در نهایت نظم و سکوت به مبارزه خود ادامه دادند ولی در این جریان یکی از بهترین همکاران ما کشته شد. این ضایعه اسفناک برای آنهایی که مبادرت به این عمل کرده‌اند بسیار گران تمام خواهد شد. تجلیلی که امروز (دیروز) از جنازه مرحوم دکتر خانعلی کردید نشانه عظمت روح شما بود. این اجتماع نشان داد که شما مصمم بر احقاق حق خود هستید.

بعد از بیانات آقای درخشش اجتماع کنندگان متفرق شدند و قرار شد در یک جلسه مشورتی که نمایندگان معلمین بعضی شهرستانهای نزدیک تهران نیز در آن حضور داشته باشند برنامه فردا (امروز) را تعیین نمایند و سرانجام قرار شد صبح امروز ساعت ۹ مجدداً در باشگاه مهرگان معلمین اجتماع کنند.

صبح امروز

از ساعت ۸ صبح امروز معلمین بتدریج در باشگاه مهرگان جمع شدند. اجتماع معلمین تدریجاً فزونی یافت بطوری که در ساعت ۹ صبح عده کثیری از آنان در خارج باشگاه و خیابان لاله‌زار نو اجتماع نمودند.

حرکت معلمین بطرف بهارستان

سپس برنامه حرکت معلمین بطرف بهارستان اعلام شد و از حاضرین تقاضا شد که هنگام حرکت در مسیر خود رعایت نظم و ترتیب را بنمایند. بدین ترتیب معلمین از

باشگاه مهرگان بطرف خیابان سعدی و چهارراه مخبرالدوله و خیابان شاه آباد حرکت کردند. به معلمین توصیه شد که در مسیر خود و میدان بهارستان سکوت را حفظ کنند و از هرگونه شعار و تظاهری خودداری نمایند.

عکس بزرگی از مرحوم دکتر خانعلی روی دست معلمین در حرکت بود. در پلاکاردهای متعددی که عده‌ای از معلمین حمل میکردند شعارهایی بچشم می‌خورد.

نظم را رعایت کنید

در خیابان شاه آباد و میدان بهارستان، جمعیت کثیری دیده میشدند. بر اثر اجتماع فرهنگیان و مردم خیابان شاه آباد و اسلامبول و میدان بهارستان و کلیه خطوطی که به میدان بهارستان ختم میشد، بسته بود و عبور و مرور وسائط نقلیه متوقف مانده بود.

در میدان بهارستان تعداد زیادی دانشجویان دانشکده پلیس برای حفظ نظم گمارده شده بودند. دانشجویان در مرحله اول از عمارات پارلمان و محوطه مقابل آن حفاظت می‌کردند و بعد در ابتدای خیابان ژاله و ابتدای خیابان صفی‌علیشاه و اکباتان و سرچشمه توقف کرده بودند. در اوایل میدان بهارستان و خیابان شاه آباد یک جیب شهربانی حامل بلندگو مردم را به سکوت دعوت کرد — سپس آقای سرهنگ دژپور بوسیله بلندگو اعلام کرد که من رئیس دانشکده پلیس هستم و اگر آقایان دانشجویان و معلمین اجازه بدهند چند کلمه صحبت کنم — آقای سرهنگ دژپور در مرحله اول از فرهنگیان تقاضا کرد که خودشان رعایت نظم و ترتیب را بنمایند. وی اضافه کرد که من پلیس هستم و آقایان مطمئن باشند پلیس خدمتگزار شماست من خارج از قانون و وظیفه خود کاری نمی‌کنم.

از ژاله و سرچشمه

ساعت ۱۱ امروز عده زیادی از بازاریان و دانشجویان از دو طرف خیابان سرچشمه و ژاله بطرف میدان بهارستان آمدند محوطه جلوی میدان از طرف مامورین انتظامی و دانشجویان پلیس محافظت میشد.

یکی از افسران شهربانی اعلام کرد که از طرف شاه آباد بطرف میدان بیایند.

در میدان بهارستان

— پس از ورود معلمین به میدان بهارستان از طرف چند تن از آنان نطقهایی پیرامون حقوق معلم و حادثه روز سه شنبه گذشته و جریانات اخیر ایراد شد ولی تا ساعت ۱۲ هیچگونه تظاهراتی بوقوع نپیوست. مامورین انتظامی در اطراف میدان بهارستان انتظامات را بر عهده داشتند و حتی المقدور سعی داشتند از هرگونه تصادمی جلوگیری شود و رعایت احتیاط و احترام فرهنگیان بشود.

***

اطلاعات شنبه شانزدهم اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

اعتصاب معلمان تا حصول نتیجه ادامه دارد

* در اجتماع امروز معلمان استعفای دولت را برای خود پیروزی بزرگی شمردند

* امروز دانشگاه تهران تعطیل بود و دانشجویان اجتماعاتی تشکیل دادند

اجتماع معلمان

از ساعت ۸ بامداد امروز بتدریج معلمان پایتخت و دانش آموزان در باشگاه مهرگان حضور یافتند. مقارن ساعت ۹ عده زیادی از معلمان تهران و دانشجویان دانشسرای عالی و محصلین در باشگاه مهرگان و کوچه کاخ حضور یافتند بطوری که محل باشگاه و کوچه کاخ و قسمتی از خیابان لاله زار نو مملو از معلمان و دانش آموزان شده بود. در این هنگام ابتدا آقای غیور یکی از دبیران دبیرستانهای پایتخت در پشت میکروفون قرار گرفت و اظهار داشت از شما طبقات زحمتکش که به باشگاه مهرگان آمده اید بی نهایت سپاسگزارم از شما تقاضا می کنم بحرف عده ای که میخواهند مبارزات ما را تخطئه کنند گوش ندهید. ما سخت ترین روزها را در باشگاه مهرگان گذرانیدیم حتی شریف ترین فرد را از بین خود از دست دادیم. این اتحاد باید دائمی باشد. ما هیچ ملجائی جز خانه معلم نداریم. درود بر روان پاک مرحوم دکتر خانعلی. در این هنگام، معلمان به روح دکتر خانعلی درود فرستادند.

در این هنگام آقای موفق یکی از آموزگاران شمیران در پشت میکروفون قرار گرفت و ابیاتی که بمناسبت شهادت دکتر خانعلی سروده بود قرائت کرد. اشعار آقای موفق با برآز احساسات شدید معلمان روبرو شد.

معلم آینده

سپس آقای صدرائی دانشجوی دانشسرای عالی شروع به صحبت کرد. آقای صدرایی در ضمن نطق مفصلی بنام یک دانشجوی دانشسرای عالی که از معلمان آینده این کشور است از اتحاد و اتفاق معلمان برای احقاق حقوق خود تجلیل کرد و اظهار نمود که دانشجویان دانشسرای عالی با معلمان شرافتمند همدردی عمیقی دارند.

آن گاه خانم علی بابایی در پشت میکروفون قرار گرفت و گفت من بعنوان یک معلم بخش یک با شما سخن می گویم زندگی همراه با مبارزه فقر دارد، نگرانی دارد، معلمان شریف طبقه ای هستند که با مبارزات خود پیروزی را بدست خواهند آورد. در کجای دنیا با معلم این چنین رفتار می کنند.

معلمین تحت رهبری آقای درخشش مبارزه خود را شروع کردند و ما دست از مبارزه نخواهیم کشید.

در این موقع آقای درخشش به برنامه کار دولت سابق حمله کرد و گفت با معلمین به خشونت رفتار شده است و بسوی دانشمندترین افراد کشور تیراندازی کرده‌اند. آقای درخشش درباره ماده دوم قطعنامه افزود به هر حال ماده دوم قطعنامه ما مسئله تعقیب قاتل دوست عزیز ما مرحوم دکتر ابوالحسن خانعلی است.

شنیده‌ام نقشه‌ای طرح کرده‌اند پاسبانی مجروح است در بیمارستان از او اقرار گرفته‌اند که او دکتر خانعلی را کشته است که چون دکتر خانعلی با چاقو به من حمله کرد من از جان خود دفاع کرده‌ام.

آقای درخشش سپس گفت عده‌ای از دوستان ما هم اکنون مراجعه کرده و میگویند دولت جدید که خواهد آمد برنامه ما چیست؟ برنامه ما اعتصاب است. نظر تمام معلمین این است و حتی مدارس غیر دولتی و اکابر نیز که از ما خواسته بودند تکلیف ما چیست باید بگویم (اعتصاب) آقای درخشش سپس افزود اعتصاب ما ادامه دارد باید قطعنامه باشگاه مهرگان اجرا شود.

آقای درخشش سپس گفت خبرهای ناگواری دارم که در شهرستانها عده‌ای از معلمین و دانشجویان را هم بازداشت کرده‌اند. شما باید بحرف معلم گوش بدهید نه آنها را روانه زندان کنید.

چون امروز بعد از ظهر مجلس ختم داریم و بعد از ظهر فردا نیز جلسات ختم برگزار می شود باید با اطلاع شما برسانم که با تغییر دولت بهیچ عنوان اعتصاب ما شکسته نخواهد شد.

پس از پایان اظهارات آقای درخشش آقای مهدوی یکی از دبیران پایتخت عین قطعنامه روز سیزدهم اردیبهشت ماه را قرائت کرد و بار دیگر چندین هزار نفر از معلمین که در باشگاه حضور داشتند با بلند کردن دست آن را تأیید نمودند.

مقارن ساعت ده و نیم جلسه پایان یافت و جلسه عمومی آینده بمناسبت انعقاد مجالس ختم به روز دوشنبه موکول شد.

اعلامیه شماره ۱۲ معلمین، ۱۳ اردیبهشت ۱۳۴۰

در این موقع که اعتصاب حق طلبانه و توأم با نظم و سکوت معلمین با خون شریفترین اعضای این خانواده رنگین گردیده است طبقه ماتم دیده معلم، در برابر حمایت و پشتیبانی بیدریغ ملت سرافراز و بزرگوار ایران سر تعظیم فرود می آورد و از

قاطبه اهالی پایتخت و دانشجویان و دانش‌آموزان برومند و گرامی که با مهر و لطف و علاقه حق پرستانه خویش دل‌های خسته مریبان خود را مرهمی به سزا نهادند سپاسگزاری می‌کند. ما بخون پاک عزیزان و شهیدان خویش پیمان می‌بندیم که همواره برای ملت عزیز ایران فرزندان حق‌شناس و وفادار و برای فرزندان ایران مریبانی دلسوز و فداکار باشیم — یاد دکتر خانعلی شهید همواره در دل‌های همکاران او زنده خواهد بود و خون گرم و جوشان او برای ما و معلمین نسل‌های آینده سرچشمه جنبش و کوشش و پایداری و حق‌طلبی خواهد بود. دوست و دشمن باید بدانند که زندان و گلوله و تهمت نه تنها کوچکترین تزلزلی در دل‌های ما راه نداده بلکه زنجیر ایمان و اراده ما را محکمتر و استوارتر گردانیده است. اعتصاب معلمین در سراسر کشور تا حصول نتیجه نهایی و اجرای کلیه درخواستهای معلمین ادامه خواهد یافت.

تظاهرات دانشگاه

امروز دانشجویان دانشگاه تهران برای همدردی با معلمین پایتخت از رفتن به کلاسها خودداری کردند. ساعت ۸ صبح طبق معمول دانشجویان از در ورودی دانشگاه وارد شدند و در جلو عمارت دانشکده علوم اجتماع کردند و در این قسمت شعارهایی به نفع معلمین داده شد.

توقیف دانشجویان

امروز خبرنگار ما کسب اطلاع کرد که در جریان تظاهرات دیروز دانشجویان چند نفر از دانشجویان توقیف شدند. خبرنگار ما اضافه می‌کند که برخورد پلیس و دانشجویان در خیابان نادری صورت گرفته است. دانشسرا هم...

دانشجویان دانشسرای عالی که از روز اول اعتصاب معلمین بعنوان همدردی با معلمین دست به اعتصاب زده‌اند امروز نیز از رفتن به کلاس درس خودداری کردند. گفته میشود که در میان دانشجویان بازداشتی از دانشجویان دانشسرای عالی نیز وجود دارند.

پرونده دکتر خانعلی

امروز کسب اطلاع شد که پرونده قتل دکتر ابوالحسن خانعلی که در تظاهرات میدان بهارستان به قتل رسیده بود به شعبه ۲ بازپرسی ارجاع گردیده است. آخر وقت روز پنجشنبه اعلام جرمی از طرف آقای سرهنگ شادمهر دانی مرحوم دکتر خانعلی تسلیم دادستان تهران شده بود. از طرف آقای بهروز افشار دادستان تهران صورت مجلس

معاینه جسد دکتر خانعلی که با حضور بازپرس دادسرا و پزشک قانونی تنظیم شده بود و اعلام جرم رسیده برای رسیدگی و تحقیق به شعبه ۲ بازپرسی ارجاع گردید.
اخذ تصمیمات

امروز خبرنگار ما کسب اطلاع کرد که از طرف بازپرس شعبه ۲ دایمی مرحوم دکتر خانعلی که در حال حاضر بعنوان شاکی در این پرونده شناخته میشود برای اخذ توضیحات بیشتر پیرامون حادثه مذکور به بازپرسی احضار خواهد شد. بازپرس شعبه ۲ حاضر نشد درباره صلاحیت یا عدم صلاحیت دادسرا در باره این پرونده اطلاعی در اختیار خبرنگار ما بگذارد.

اظهارات دادستان تهران

آخر وقت امروز آقای بهروز افشار دادستان تهران درباره نحوه رسیدگی به پرونده دکتر خانعلی در دادسرا و اینکه آیا دادسرا صلاحیت رسیدگی به پرونده مذکور را دارد یا با صدور قرار عدم صلاحیت پرونده را به مراجع قانونی دیگر میفرستد خبرنگار ما گفت: در اعلام جرم رسیده ذکری از علل یا مسبب حادثه نشده است.

بازپرس دادسرا با استناد به اعلام جرم رسیده دلایل لازمه را جمع آوری خواهد کرد و از شاکیان خصوصی نیز توضیحات کامل اخذ خواهد کرد و پس از آن چنانچه مسلم شود که بموجب یکی از قوانین مصوبه دادسرا صالح برای رسیدگی نیست پرونده را به مرجع دیگری میفرستد.

بطوریکه خبرنگار قضائی ما گزارش میدهد ممکن است پس از انجام تحقیقات و حضور شاکی خصوصی و اخذ توضیح بازپرس دادسرا با توجه به یکی از مواد قانون مصوب ۱۳۳۸ (طرز رسیدگی به جرائم افراد شهربانی و ژاندارمری) پرونده را با صدور قرار عدم صلاحیت به دادرسی ارتش بفرستد.

کیهان شنبه ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

در جلسه امروز سنا تقی زاده گفت:

با کشتن معلم نمیتوان از حرف حق معلمین جلوگیری کرد

ما نمیتوانیم سکوت کنیم و بگوییم خونی که یکشب از آن گذشته است فراموش می شود
 * سناتور دکتر حسابی از شهادت مرحوم خانعلی اظهار تأسف کرد

اظهارات تقی زاده

در آغاز جلسه نطقهای قبل از دستور شروع شد و آقای سید حسن تقی زاده پشت تریبون قرار گرفت و گفت:

آقایان مسبوق‌اند و میدانند که بنده کمتر مصدع می‌شوم برای کارهای عمومی جاری که همان جریان خودش را دارد چه بگویی چه نگویی نتیجه‌ای ندارد ولی وقایعی که در این چند روزه در تهران واقع شد من تصور میکنم که لازم است در این مجلس و در این محل چند کلمه درباره آن حرف بزنیم (صحیح است) و اینکه بنده حرف می‌زنم از سه جهت است یکی جهت عمومی است، نخست آنکه یک اتفاقی می‌افتد که شاید انشاءالله دیگر نظیرش اتفاق نیفتد حرف حق یا ناحق را یا یواش می‌گویند یا فریاد می‌زنند این کشتن ندارد (صحیح است) قوای انتظامی حق ندارد در هیچ موردی اسلحه استعمال بکند مگر اینکه طرف حمله مسلحانه بکند در جاهای دیگر دنیا برخلاف مملکت ما است، قوای نظامی ابدأ حق ندارند و در ظرف صد سال هم سابقه نداشته که بطرف ملت تیر بیندازند و علیه ملت اسلحه استعمال بکنند. آنها فقط برای دفاع از سرحدات مملکت هستند، قوای پلیس هم نباید که سلاح استعمال بکند جز در موارد مخصوص حالا که این کار واقع شده و خون ریخته شده است. حالا یک حرفهایی هم گاهی در مملکت ما رایج شده است که هر کسی هر غلطی میکند می‌گویند از جاهای دیگر دنیا است و تحریک است، خوب، از کجا؟ آخر دلایلش را بیاورید بهر حال این یک حرف رایج و عادی اینها شده است، این یک جهت عرض بنده بود، جهت دومش این است که سزاوار و شایسته نیست که در مجلس ما حتی یک کلمه در این باب حرف زده نشود (صحیح است) و هم‌اکنون در جاهای دیگر حرف زده بشود.

واقعه ۱۲ اردیبهشت:

سپس آقای دکتر حسابی گفت بنده از دو لحاظ یکی از لحاظ نمایندگی مجلس سنا که وظیفه‌ای بر عهده دارم که ناظر بر جریانات مملکتی باشم و از طرف دیگر از لحاظ حرفه معلمی که آشنایی با وضع زندگی همکاران آموزگاران و دبیر و استاد دانشگاه دارم تاثر و تالم از واقعه دوازده اردیبهشت که منجر به قتل یک نفر معلم، دکتر خانعلی شد اظهار می‌نمایم.

استعمال اسلحه از طرف مامورین فقط در موقع دفاع در برابر حمله مسلحانه و در اجرای دستور صریح مافوق مجاز است این اشخاص باید جواب اعمال خود را بدهند و در هر مملکتی این قبیل مامورین محاکمه می‌شوند و نیز در انتخاب این مجریان نیات و

دستورات مسئولین امور باید معلوم گردد که مسئولیت قصور و سهل انگاری در این انتخاب متوجه چه اشخاصی است.

تشکیل مجالس ختم برای دکتر خانعلی در سراسر کشور، بصورت یک جنبش مبارزاتی علیه استبداد و فساد رژیم حاکم درآمد

کیهان شنبه ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

برگزاری مجلس ختم دکتر خانعلی

از شمار دو چشم یک تن کم

وز شمار خرد هزاران بیش

معلمین پایتخت به نمایندگی از طرف فرهنگیان کشور با تاثر و اندوهی عمیق شهادت همکار دانشمند و شریف را به اطلاع ملت ایران میرسانند.

مجلس یادبود مردانه آن شهید دانش و فضیلت صبح روز یکشنبه ۱۷ اردیبهشت از ساعت ۱۰ تا ۱۲ در مسجد ارک و مجلس زنانه از ساعت ۴ تا ۶ بعد از ظهر در باشگاه مهرگان (خانه معلمین) برپا خواهد بود. شرکت در یادبود و بزرگداشت او، بزرگداشت دانش و فضیلت و فرهنگ و تسکین مصائب طبقه معلم خدمتگزارترین طبقات ملت ایران و موجب تسلی دانش آموزان و دانشجویان داغدار، مردان و زنان فردای کشور است.

محمد درخشش

اعتصاب معلمین همچنان ادامه خواهد داشت — امروز نیز دبستانها و دبیرستانهای تهران تعطیل و اعتصاب معلمین کماکان ادامه داشت. از ساعت ۸/۵ صبح امروز طبق قرار قبلی معلمین در محل باشگاه مهرگان اجتماع کردند.

ابتدا یکی از خانمها به نمایندگی از طرف دانشجویان دانشگاه تهران گفت: من از طرف دانشجویان دانشگاه تهران پشتیبانی کلیه دانشجویان را نسبت بحقوق حقه معلمین ابراز میدارم.

آنگاه آقای محمد درخشش اظهار داشت:

دولتی که از ابتدا با قیافه حق بجانب پس از دولت اقبال بعنوان دولت اصلاح طلب

مصدر کار شد، ابتدا در مسئله انتخابات و با آن اعلامیه کذایی، و حوادث بعدی واقعیت خود را نشان داد، سپس رفتار او با دانشجویان و سرانجام تیراندازی بطرف معلمین باعث سقوط او گردید.

***

کیهان یکشنبه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

جمعیت کثیری از طبقات مختلف مردم و دانشجویان و بازاریان در ختم دکتر خانعلی شرکت کردند

امروز مجلس ختم باشکوهی از طرف معلمین در مسجد ارک تشکیل شد و دیروز مجالس ختم از طرف خانواده دکتر خانعلی برپا گردید

* در داخل و خارج شبستان مسجد ارک جمعیت بقدری زیاد بود که جای ایستادن نبود

* فرهنگیان برای برقراری شب هفت دکتر خانعلی مشغول فعالیت شدند

* عده زیادی از معلمین شهرستانها برای شرکت در مجالس ختم مرحوم دکتر خانعلی به تهران آمده بودند

* آقای دکتر مهاجرانی واعظ گفت: باید با اعدام قاتل دکتر خانعلی به این حالت انتظار و اضطراب پایان داد.

* رانندگان تاکسیها داوطلب شدند که برای شرکت در شب هفت مرحوم دکتر خانعلی مردم را مجاناً به این بابویه ببرند.

از ساعت ۸ صبح امروز بتدریج معلمین پایتخت برای شرکت در مجلس ترحیم دکتر خانعلی دبیر دبیرستان جامی در مسجد ارک اجتماع کردند.

عده زیادی از معلمین که با علامت باشگاه مهرگان مشخص شده بودند از جلوی در مسجد تا در شبستان بصف ایستاده و شرکت کنندگان در مجلس ترحیم را به داخل شبستان دعوت می کردند.

رفته رفته تعداد معلمینی که وارد مسجد شده بودند بقدری زیاد شد که علاوه بر داخل شبستان، در صحن مسجد نیز جای خالی برای ایستادن نبود و از اینرو معلمینی که وارد مسجد میشدند به طبقه دوم قسمت بالکن هدایت شدند.

نمایندگان قزوین

در ساعت ۹ و نیم امروز اولین دسته‌ای که با همراه داشتن یک پلاکارد وارد مسجد

شدند معلمین شهرستان قزوین بودند.

معلمین مزبور با نظم خاصی در قسمت شمالی مسجد جای گرفتند. سپس دسته معلمین شهرستان دماوند وارد مسجد شدند.

بازاریان

در مجلس ترحیم امروز عده زیادی از بازاریان و اصناف مختلف شرکت داشتند. نزدیک ساعت ده تعداد جمعیت به قدری زیاد بود که علاوه بر صحن مسجد عده زیادی از معلمین در بیرون مسجد در خیابان ارک ایستاده بودند و با این ترتیب عبور وسائط نقلیه از جلوی مسجد به کندی صورت میگرفت. در این موقع عده زیادی از افسران اداره راهنمایی به جلوی مسجد آمده و با فعالیت از انسداد راه بوسیله اتوبوسها و اتومبیلها جلوگیری کردند.

در ساعت ده صبح آقای درخشش در حالی که عده زیادی از معلمین همراه ایشان بودند وارد مسجد شده و چون جا برای نشستن در داخل شبستان نبود از این رو در کنار در ورودی شبستان ایستادند.

در دو صف

در ساعت ده و نیم عده زیادی از جمعیت شروع به ترک مسجد کردند ولی تعداد شرکت کنندگان در ختم به قدری زیاد بود که مرتباً عده‌ای خارج و به همان ترتیب عده‌ای وارد مسجد می‌شدند.

فرهنگیان شهرستانها

برای شرکت در مراسم ختم مرحوم دکتر خانعلی گروه کثیری از فرهنگیان شهرستانها با دستجات منظم به تهران آمده بودند که صبح امروز در مسجد ارک حضور یافتند. از جمله فرهنگیان قزوین که با پرچمهای سیاه و شعارهایی مبنی بر تسلیت به فرهنگیان کشور در مراسم ختم شرکت داشتند.

ابراز پشتیبانی

در اعلامیه‌ای که امروز از طرف دانشجویان دانشگاه تهران، دانشجویان دانشسرای عالی و دانش آموزان دبیرستانها در مسجد ارک توزیع می‌شد یک بار دیگر پشتیبانی خود را از مبارزات معلمین کشور اعلام داشته بودند.

مجالس ختم

امروز در مسجد ارک اعلامیه‌هایی مبنی بر برقراری مجلس ترحیم از طرف بخشهای فرهنگی و دبستانها و دبیرستانها بین معلمان توزیع شد. مجالس ترحیمی که از طرف

فرهنگیان جهت دکتر خانعلی تشکیل می‌شود تا عصر روز سه شنبه ادامه خواهد داشت.
عواطف تابناک

قرائت کلام‌الله مجید تا ساعت یازده صبح ادامه داشت و در این موقع با اشاره آقای درخشش سوره الرحمن قرائت شد و بدین ترتیب تلاوت کلام‌الله مجید پایان یافت و آقای مهاجرانی یکی از دبیران و فارغ‌التحصیلان دانشکده معقول و منقول بر منبر رفت و پس از بردن نام پروردگار و نبی اکرم آغاز سخن کرد و گفت من از جوانان برومند و فرهنگیان ارجمندی که آفتاب سوزان را بر بدن فشرده خود تحمل می‌کنند و در صحن مسجد و بالای بام و میدان ارک اجتماع کرده‌اند تشکر می‌کنم.

سپس آقای مهاجرانی پس از عرض مقدمه‌ای اظهار داشت کشتن یک انسان از نظر پروردگار برخلاف نظام طبیعت است. کشته شدن یک مؤمن، بیجان شدن یک انسان مصلح در نظر پروردگار از زوال جهان بیشتر اهمیت دارد.
عالم و دانشمند و معلم و آموزگار و کسی که افکار جهانیان را رهبری می‌کند موقعیت موقیت آفتاب است.

قرآن مجید می‌فرماید کسی که یک نفر را بکشد مثل این که تمام بشر را کشته و زنده کردن یک انسان زنده کردن تمام افراد بشر است.

کشته شدن سعید مرحوم دکتر خانعلی بسته و مربوط به یک صنف نیست. آقای درخشش و رفقای فرهنگی نهفت بزرگ شما یک نهفت فرهنگی بود و اما با کشته شدن دکتر خانعلی جنبه یک نهفت جهانی پیدا کرد.

اهالی پایتخت دیدند که شعار معلم نظم و آرامش بود ولی در وزارت فرهنگ را بروی معلم بستند چرا در خانه معلم را برویش بستید؟ اگر در خانه معلم را بروی آنها نمی‌بستند برادر ما کشته نمیشد. شریف‌ترین طبقه افراد این مملکت معلمین هستند.

علی علیه السلام می‌فرمایند من بنده کسی هستم که یک کلمه به من بیاموزد. من رهین منت پیغمبرم که چیزهایی را که نمی‌دانستم به من آموخت.

احترام به معلم

بچه‌های این مملکت را شما تربیت می‌کنید. رنجهای طاقت‌فرسا و زحمات شبانه‌روزی معلم است که به نوباوگان این مملکت دانش می‌آموزد. اگر شما به معلم احترام نگذارید به کدام طبقه از افراد این کشور می‌خواهید احترام بگذارید.

فرهنگی حاضر نیست کورکورانه اوامر را اطاعت کند، فرهنگیان اگر صبر و حوصله نداشتند نمی‌توانستند در یک کلاس چهارمتری ۸۰ نفر محصل را تعلیم دهند.

هیچگونه وصله‌ای نمیشود به این طبقه ممتاز چسباند. اگر فرهنگیان نتوانند حقوق حقه خود را بدست بیاورند چگونه میتوانند شاگرد را برای زندگی کردن آماده کنند؟ دکتر خانعلی مظهر پاکی و زهد بود، شهادتش همه را متأثر کرد. عموم طبقات مردم تهران و شهرستان‌ها اعم از زن و مرد برای مرحوم دکتر خانعلی اشک می‌ریزند، مرگ دکتر خانعلی که در حالت سکوت در جلوی مجلس شورایی که خانه ملت است در راه حق و حقیقت و آزادی و حریت کشته شد برای همه مصیبت بزرگی است.

از طرف معلمان از عموم طبقات مردم که در این مجلس تذکر شرکت کرده‌اند سپاسگزاری می‌کنم. از طرف سلسله جلیله و عاظ به عموم معلمین تسلیت عرض می‌کنم و برای خانواده آن شهید صبر و تحمل خواستارم. به اطلاع معلمین می‌رسانم شب هفت دکتر خانعلی از ساعت ۴ تا ۶ بعدازظهر فردا در این بابویه برگزار خواهد شد. در پایان آقای مهاجرانی اشعاری را که درباره آموزگار و دکتر خانعلی سروده بود قرائت کرد. در ساعت ۱۲ مجلس تذکری که از طرف جامعه معلمین باشگاه مهرگان در مسجد ارک برپا شده بود پایان یافت و معلمین در یک محیط اندوه و غم مسجد و میدان را ترک کردند. مجلس ختم زنانه

از ساعت ۴ تا ۶ بعدازظهر امروز مجلس ختم زنانه از طرف معلمین زن در محل باشگاه مهرگان برپا خواهد بود.

همچنین ختم مردانه از طرف دبیرستان جامی که محل تدریس شادروان دکتر خانعلی بود از ساعت ۴ تا ۶ بعدازظهر در محل دبیرستان جامی واقع در خیابان رباط کریم برگزار خواهد شد.

پایان مراسم

بیست دقیقه پس از ساعت ۱۲ مراسم ختم مرحوم دکتر خانعلی پایان یافت و جمعیت کثیری که در صحن حیاط، شبستان، بالکن‌ها و بام مسجد و حتی در خیابانهای اطراف مسجد اجتماع کرده بودند بتدریج متفرق شدند.

رانندگان تاکسی

امروز از باشگاه مهرگان اطلاع داده شد که گروه کثیری از رانندگان تاکسیها داوطلب شده‌اند که برای شرکت موثر در مراسم شب هفت مرحوم دکتر خانعلی حاضرند تاکسیهای خود را بطور رایگان در اختیار باشگاه مهرگان بگذارند تا عده بیشتری از مردم بتوانند در این مراسم شرکت جویند.

به قرار اطلاع امروز نمایندگان رانندگان تاکسیها در باشگاه مهرگان حضور یافتند و

پیشنهاد خود را به باشگاه تسلیم کردند.

مصاحبه با درخشش

در پایان مراسم، یکی از خبرنگاران خارجی با آقای درخشش مصاحبه کرد و درباره برنامه آینده معلمین و هدف آنها سئوالاتی نمود.

آقای درخشش پاسخ داد ما فعلاً هدفمان اجرای قطعنامه در چهار ماده است که مواد آن عبارت از

۱ - سقوط دولت شریف امامی که به مرحله اجرا درآمده است.

۲ - اعدام قاتل مرحوم دکتر خانعلی که جامعه معلمین کشور با بی صبری در انتظار اجرای این ماده هستند.

۳ - رفع اهانت از معلمین با این ترتیب که دولت اعلامیه‌ای بدهد و رسماً از معلمین معذرت بخواهد.

۴ - اشل حقوق معلمین طبق طرح باشگاه مهرگان تغییر یابد.

***

کیهان یکشنبه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

در مسجد فخریه و منزل مرحوم دکتر خانعلی

مجالس ترحیم برپا شد

* قاطبه فرهنگیان تهران و بعضی شهرستانها و طبقات مختلف مردم در مجلس شرکت کردند

* حجت الاسلام اسلامی در مسجد فخریه گفت: دولت باید قاتل مرحوم دکتر خانعلی را دستگیر و مجازات کند

در مجلس ختم زنانه یکنفر از بانوان فرهنگی گفت: شهادت دکتر خانعلی

در طرز زندگی و معاش فرهنگیان تحول بزرگی ایجاد کرد

بمناسبت درگذشت مرحوم دکتر ابوالحسن خانعلی از طرف خانواده متوفی مجلس ختمی از ساعت ۴ تا ۶ بعد از ظهر در مسجد فخریه و همچنین در منزل آن مرحوم برپا بود. در این مجلس جمعی از شخصیتهای فرهنگی و عده‌ای از نمایندگان مجلس و قاطبه فرهنگیان و روسای دبیرستانهای پایتخت و جمعی از فرهنگیان قزوین و اراک که به تهران آمده‌اند شرکت داشتند. در شبستان مسجد آقای سرهنگ شادمهر دانی مرحوم

دکتر خانعلی و چند تن از اقوام نزدیک او ایستاده بودند و شرکت کنندگان در مجلس ختم به ایشان «سرسلامت» می گفتند. در ساعت ۵ و ۴۵ دقیقه آقای محمد درخشش در میان صلوات بلند عده‌ای از آقایان فرهنگیان که همراه ایشان بودند در مجلس ختم حاضر شدند. با آمدن ایشان و آقایان فرهنگیان از باشگاه مهرگان سرسرای مسجد مملو از جمعیت شد و دیگر جا برای نشستن نماند. بهمین جهت عده زیادی از شرکت کنندگان در حیاط مسجد نشستند.

در این مجلس حجت‌الاسلام آقای اسلامی طی بیانات مبسوطی گفتند این مسجد ختم جوان دکتر و فاضلی است که اگر زنده میماند با نور علم خود جهانی را روشن میکرد. آقایان کشته شدن این قبیل افراد در راه هدفهای بزرگ افتخار است.

کیهان یکشنبه ۱۷ اردیبهشت ماه ۱۳۴۰

اعتصاب در سراسر شهرستانها ادامه دارد

* در سراسر شهرستانها در مساجد بمناسبت شهادت مرحوم دکتر خانعلی مراسم یادبود برگزار می‌شود

* فرهنگیان شیراز برای وراثت مرحوم دکتر خانعلی خانه خریدند

* فرهنگیان شهرستانها در تایید نظر فرهنگیان مرکز اعلام کرده‌اند تا تامین خواستهایشان در حال اعتصاب باقی بماند و تقاضا دارند قاتل دکتر خانعلی به اشد مجازات محکوم شود.

به مناسبت شهادت مرحوم دکتر خانعلی:

* زنان فرهنگی لباس سیاه پوشیده‌اند و مردان کراوات سیاه بسته‌اند

* در مساجد، برای شهادت مرحوم دکتر خانعلی مراسم یادبود با شرکت قاطبه مردم برگزار می‌شود

خبرنگار کیهان - کاشان - دبیران و آموزگاران آموزشگاههای کاشان بعنوان همدردی با معلمین مرکز اعتصاب کردند.

معلمین در مدرسه بزرگ سلطانی اجتماع کردند و سخنرانیهایی ایراد شد. بعد فرهنگیان کاشان به تلگرافخانه رفتند و تلگرافهایی به آقای اللہیار صالح و باشگاه مهرگان مخابره کردند.

از طرف معلمین بمناسبت شهادت دکتر خانعلی مجالس ترحیمی ترتیب داده شد که در آن کلیه فرهنگیان و قاطبه اهالی شرکت کردند.

فسا — کلیه فرهنگیان این شهر دست از کار کشیدند و مدارس به صورت تعطیل درآمدند است.

قم — بمناسبت درگذشت دکتر ابوالحسن خانعلی از طرف فرهنگیان قم مجالس ختم در مسجد امام برگزار شد. در این مجالس عموم طبقات شرکت کردند.
در شمیران

خبرنگار ما از شمیران اطلاع می‌دهد که بعد از ظهر دیروز بمناسبت هفتمین روزشهادت مرحوم دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان شمیران مجلس ترحیمی در مسجد گیاهی تجریش برگزار شد.

در این مجلس عموم فرهنگیان شمیران و همچنین عده کثیری از طبقات مختلف مردم حضور داشتند. در مجلس ختم فرهنگیان شمیران آقایان درخشش و شیخ عباسعلی اسلامی درباره شخصیت معلم و همچنین خواسته‌های فرهنگیان مفصلاً صحبت کردند و اظهار داشتند که شهادت مرحوم دکتر خانعلی جامعه فرهنگیان کشور را عزادار کرده است.

درود — معلمین از حاضر شدن در مدارس خودداری کردند و مدارس تعطیل است.
خبرنگار کیهان — رباط کریم — آموزشگاههای رباط کریم تعطیل شد و معلمین پشتیبانی خود را از فرهنگیان پایتخت اعلام نمودند.

خبرنگار کیهان — آبادان — ساعت چهار بعدازظهر دیروز فرهنگیان و دانشجویان فنی آبادان در دبیرستان رازی اجتماع کردند و با نظم و آرامش پشتیبانی خود را نسبت به اعتصاب معلمین پایتخت اعلام داشتند و خواستار شدند که قاتل دکتر خانعلی هرچه زودتر معلوم شود و به اشد مجازات برسد.

چند تن از معلمین و دانش‌آموزان بیاناتی ایراد کردند و سپس برای شرکت در مجلس ترحیم دکتر خانعلی که در خرمشهر برگزار میشد با چند دستگاه اتوبوس به آن شهر عزیمت کردند.

خبرنگار کیهان — خرمشهر — عده زیادی از فرهنگیان و دانش‌آموزان آبادان برای شرکت در مجلس ترحیم دکتر خانعلی به خرمشهر آمدند و با صفوف منظم به مسجد جامع وارد گردیدند.

پس از قرائت قرآن یکی از واعظین پیرامون شخصیت معلم بیاناتی ایراد کرد و بعد مجلس خاتمه یافت. فرهنگیان در خیابان هنگام عبور از مقابل یکی از دبیرستانها یک دقیقه سکوت کردند و با پخش تعدادی اعلامیه متفرق شدند.

تبریز — به دعوت آقایان حاج رسول عطایی، علی اکبر صبا، محمد خانلو، رضا امین سنجابی، محمد مینائی، طهماسب دولتشاهی، عاصم حاج ابراهیم ادیبی، دکتر تیموری، بیت‌الله جمالی، از طرف قاطبه فرهنگیان تبریز مجلس تجلیل و ترحیم از شادروان دکتر خانعلی در مسجد حاج میرزا یوسف آقا با شرکت گروه کثیری از فرهنگیان و طبقات مختلف بعمل آمد.

کثرت جمعیت بحدی بود که خیابان فردوسی بند آمد و حرکت اتومبیلها متوقف ماند.

مجلس ترحیم دیروز در تاریخ تبریز بیسابقه بود. بعلت زیادی جمعیت مردم در مسجد سر پا ایستاده بودند. مجلس مزبور بعد از سه ساعت در میان تائر شدید مردم پایان یافت.

همدان — بمناسبت شهادت دکتر خانعلی مجلس یادبودی در مسجد جامع همدان با حضور کلیه فرهنگیان این محل برگزار گردید. در این مجلس عموم طبقات مردم نیز شرکت داشتند.

اراک — آموزگاران و دبیران اراک به دنبال اعتصاب فرهنگیان تهران دست از کار کشیدند و مدارس به صورت تعطیل درآمد.

درگز — کلیه معلمان آموزشگاههای درگز و بخشهای نوخندان و لطف آباد و چایشلو ضمن پشتیبانی از طرح باشگاه مهرگان اعتصاب کردند و مدارس بصورت تعطیل درآمد.

بستان آباد — آموزگاران بستان آباد و حومه ضمن پشتیبانی از باشگاه مهرگان دست از کار خود کشیدند و مدارس بصورت تعطیل درآمد.

بروجرد — بمناسبت شهادت دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان بروجرد مجلس ترحیمی در مسجد سلطانی منعقد شد. کلیه معلمان و قاطبه اهالی در این مجلس ترحیم با حالت افسرده‌ای شرکت کردند و درباره خدمات شادروان نسبت به پیشرفت فرهنگ و همچنین درباره اعتصاب معلمان بیاناتی از طرف وعاظ ایراد شد.

خمین — به دنبال اعلام خبر شهادت دکتر خانعلی کلیه فرهنگیان دست از کار کشیدند و مدارس به صورت تعطیل درآمد. معلمان لباس سیاه پوشیدند و مجلس ختمی به همین مناسبت برگزار شد. کلیه طبقات مختلف مردم در این مجلس شرکت کردند.

ایوانکی — آموزگاران و دبیران ایوانکی در سر کلاسها حاضر نشده و اعتصاب کرده‌اند.

نجف آباد — چهار روز است معلمین اعتصاب کرده‌اند و کلیه مدارس تعطیل است. ضمناً به مناسبت شهادت دکتر خانعلی دبیر دبیرستانهای تهران از طرف فرهنگیان نجف آباد مجالس ترحیم برگزار شد.

بrazجان — بمناسبت شهادت دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان این شهر مجلس ترحیمی در مسجد دارالاسلام برگزار شد. کلیه فرهنگیان و قاطبه اهالی در این مجلس شرکت داشتند و بیاناتی از طرف بعضی از فرهنگیان دربارهٔ واقعه جانگداز شهادت آن شادروان ایراد شد.

لار — بدنبال اعتصاب فرهنگیان تهران آموزگاران و دبیران این شهر هم دست از کار کشیدند و مدارس به صورت تعطیل درآمد. همچنین بمناسبت واقعه جانگداز شهادت دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان مجلس ترحیمی در مسجد فضل‌الله‌خانی برگزار شد و کلیه فرهنگیان و قاطبه اهالی در این مجلس عزا که بیادبود و بزرگداشت آن شادروان منعقد شده بود شرکت کردند. اعتصاب معلمان همچنان ادامه دارد.

خوی — فرهنگیان خوی با نصب نوار سیاه به سینه و تشکیل مجالس ترحیم برای مرحوم دکتر خانعلی و مخابره تلگرافهای تسلیت مراتب همدردی خود را با برادران فرهنگی خود در تهران ابراز داشته‌اند.

نائین — بمناسبت شهادت مرحوم دکتر خانعلی دبیر دبیرستانهای تهران از طرف فرهنگیان مجلس یادبودی در مسجد جامع برگزار شد. کلیه معلمین و قاطبه اهالی در این مجلس شرکت کردند.

اعتصاب معلمین در شهرستانها ادامه داد

گزارشهای رسیده از خبرنگاران ما در شهرستانها حاکی است که موج اعتصاب معلمین در اغلب شهرستانها بالا گرفته است.

خبرنگار ما از اراک اطلاع می‌دهد که روز گذشته بمناسبت درگذشت دکتر خانعلی مجلس ختمی در مسجد حاج آقا صابر برگزار شد. معلمین اراک اظهار می‌دارند که تا حصول نتیجه قطعی به اعتصاب ادامه می‌دهند.

جهرم — گزارش امروز خبرنگار ما از جهرم حاکی است که اعتصاب معلمین این شهرستان همچنان ادامه دارد و مدارس تعطیل است.

قوچان — صبح دیروز دبیران و آموزگاران فرهنگ قوچان به تلگرافخانه مراجعه کرده و همدردی و همفکری خود را نسبت به خانواده معلم شهید و باشگاه مهرگان اعلام نمودند. ضمناً از طرف فرهنگیان مجلس ختمی در مسجد آذربایجانها برگزار شد.

سمنان — از چند روز قبل معلمین سمنان از رفتن به کلاس خودداری نموده و دست به اعتصاب زده‌اند. ضمناً در مسجد سلطانی مجلس ترحیمی به مناسبت شهادت دکتر خانعلی برگزار شد.

ساوه — معلمین ساوه همچنان برای اجرای طرح باشگاه مهرگان در حال اعتصاب بسر می‌برند. ضمناً فرهنگیان بمناسبت شهادت دکتر خانعلی در مسجد میدان مجلس ترحیمی برگزار نمودند.

رامسر — اعتصاب معلمین رامسر همچنان ادامه دارد. ضمناً بمناسبت شهادت مرحوم دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان این شهر مجلس ترحیمی در مسجد بازار برگزار شد. در این مجلس آقای شجاعی یکی از معلمین رامسر از ابراز همدردی اهالی اظهار تشکر کرد.

الیگودرز — فرهنگیان الیگودرز ضمن مخابره تلگرافاتی به باشگاه مهرگان از طرح این باشگاه پشتیبانی کردند. ضمناً در این شهرستان نیز بمناسبت شهادت مرحوم دکتر خانعلی مجلس ترحیمی برگزار شد.

شاهرود — بمناسبت هفتمین روز شهادت مرحوم دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان شاهرود مجلس ترحیمی در مسجد خیابان برگزار شد. در این مجلس که عموم طبقات شرکت کرده بودند آقای میرباقری واعظ از حادته شهادت مرحوم دکتر خانعلی اظهار تأسف کرد. در پایان مجلس فرهنگیان تلگرافاتی مبنی بر پشتیبانی از قطعنامه باشگاه مهرگان مخابره نمودند.

نہاوند — بمناسبت هفتمین روز شهادت مرحوم دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان نہاوند مجلس ترحیمی در مدرسه علمیه این شهرستان برگزار شد. در این مجلس کلیه فرهنگیان و عده‌ای از اهالی شرکت کردند.

مراغه — اعتصاب معلمین مراغه هنوز هم ادامه دارد و پریروز برای فقید سعید مرحوم دکتر خانعلی از طرف فرهنگیان این شهرستان مجلس ترحیمی در مسجد موسوی برگزار شد.

پلشت ورامین — طبق گزارش خبرنگار ما در پلشت ورامین پریروز از طرف دانش‌آموزان دانشسرای کشاورزی به مناسبت درگذشت مرحوم دکتر خانعلی مجلس ترحیم در مسجد قریه مامازان برگزار شد. در این مجلس کلیه دبیران و آموزگاران دانشسرای کشاورزی شرکت کردند.

چالوس — بمناسبت درگذشت مرحوم دکتر خانعلی مجلس یادبودی با حضور کلیه